15 Jaar, No. 45. — 's HERTOGENBOSCH. — Zaturdag 15 April 1843.

DE NOORD BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

DICERE VERUM QUID VETAT?
HORATIUS.

ABONNEMENTS-PRIJS
Voor de Stad.. ƒ 12.
Franco per post. „ 14.

ADVERTENTIEN
15 cents de regel
behalve 35 cents zegel.

(Verschijnende driemalen ter week: Dingsdag, Donderdag en Zaturdag.)

Uithoofde van het invallend PAASCHFEEST zal het aanstaande Nummer niet worden uitgegeven.

HOE DE KATHOLIJKEN IN NOORD-BRABAND

IN HET BEGEVEN

VAN BEDIENINGEN

BEVOORREGT ZIJN EN BLIJVEN!?!

Notarissen

IN HET 3e ARRONDISSEMENT.

Mr. *L. Beens.* . . . } . . . KATHOLIJK.
Mr. *J. F. C. J. de Roy.* } Breda. KATHOLIJK.
Mr. *F. R. van Naersen.* } . . PROTESTANT.
J. van Ginneken Teteringen. KATHOLIJK.
K. H. Bode Prinsenhage. . . PROTESTANT.
J. Alder. . . . } . . . . PROTESTANT.
M. Bus. . . } Bergenopzoom. PROTESTANT.
J. F. van G[illegible]. } . . . . KATHOLIJK.
J. C. de B[illegible] Wouw. . . PROTESTANT.
C. G. C. van [illegible] Oosterdrecht. . . . . PROTESTANT.
T. H. G. J. Jonkheer, Ginneken. PROTESTANT.
A. Verhoeven Gilze. . . . KATHOLIJK.
W. R. J. Fransen Baarle-Nassau. KATHOLIJK.
W. K. van Breda Chaam. . PROTESTANT.
C. H. W. van Mens Zundert. KATHOLIJK.
A. Brouwers [illegible] } . . . . KATHOLIJK.
} Oosterhout.
Mr. *A. C. van Weel.* } . . . . KATHOLIJK.
A. J. Verkouteren Geertruidenberg. . . . . PROTESTANT.
Mr. *R. T. Romme* Terheyden. KATHOLIJK.
J. J. van Bruls. } . . . . PROTESTANT.
} Oudenbosch.
A. W. de Kierck. } . . . . PROTESTANT.
J. Willems Elias. . . . . . KATHOLIJK.
G. C. Struyck van Bergen Dinteloord. . . . . PROTESTANT.
T. F. de Bie Oud-Gestel. . KATHOLIJK.
P. van Vugt. . . } . . . KATHOLIJK.
G. A. Baks. . . } Rozendaal. KATHOLIJK.
Mr. *E. J. A. van Wely.* } . . . KATHOLIJK.
J. van Zaag. . . } . . . PROTESTANT.
Steenbergen.
Mr. *H. J. van Swieten.* } . . . KATHOLIJK.
A. van de Werk Zevenbergen. PROTESTANT.
C. J. van Dijk Zwaluwe. . PROTESTANT.
A. van der Poest Clement. Fijnaart. . . . . PROTESTANT.
J. van Wijngaarden Willemstad PROTESTANT.
W. Maris Klundert. . . . PROTESTANT.
G. J. F. van der Meer Raamsdonk. . . . . PROTESTANT.

In dit derde arrondissement heeft men derhalve 16 notarissen die Katholijk, 19 notarissen die protestant zijn. De verhouding is dus oppervlakkig beschouwd, niet zoo enorm als in het eerste en tweede arrondissement. In het eerste arrondissement bevinden zich twee protestantsche notarissen tegen één Katholijk; in het tweede arrondissement telden wij drie protestantsche tegen twee Katholijke notarissen; in het derde arrondissement staan zij ten naasten bij gelijk, hoezeer toch de protestantsche de meerderheid hebben. Men moet evenwel niet uit het oog verliezen, welkdanig daar ook de verhouding der bevolking is. Tegen over twintig duizend protestanten telde men in 1840 negen en negentig duizend Katholijken: dit is ruim 4½ Katholijk tegen een protestant.

Het moet ten lof der Protestante Notarissen in gemeld arrondissement gezegd worden, dat zij hun meerder aantal in het zamenstellen der voormalige Kamer der Notarissen niet hebben gebezigd ter vernedering der Katholijken. Zij alléén hebben in onze provincie het *bon sens* gehad, de Katholijken niet in het aangezigt te spuwen. Zij hebben hunne Katholijke mede ambtenaren, in de Kamer der Notarissen eene plaats verleend, die hunnen verdraagzamen geest doet uitkomen, boven de kleingeestige bekrompenheid en bespottelijke onverdraagzaamheid, welke hunne geloofs- en ambtgenoten van het arrondissement Eindhoven en 's Hertogenbosch schandelijk durfden aan den dag leggen. Ziehier de voormalige

kamer der Notarissen.

A. van der Poest Clement. president. . . . . . . PROTESTANT.
A. J. Verkouteren. syndicus. PROTESTANT.
Mr. *R. C. van Weel* rapporteur. KATHOLIJK.
Mr. *R. P. Romme* thesaurier. KATHOLIJK.
K. H. Bode. secretaris. . . PROTESTANT.
A. Brouwers. . . } leden. KATHOLIJK.
Mr. *H. J. van Swieten.* } KATHOLIJK.

Trekken wij nu de Notarissen der drie Arrondissementen te zamen, dan komen wij tot het volgende getal:

	PROTESTANTEN.	KATHOLIJKEN.
bevolking	47.535.	328.741.
In het eerste Arrondissement hebben wij 48 Notarissen, gezien, van deze waren. . . .	32.	16.
In het tweede Arrondissement 25 Notarissen, waarvan.	15	10.
In het derde Arrondissement 35, waaronder. . . .	19.	16.
totaal	66.	42.

Wij zien dus in eene provincie waar de Katholijke bevolking de Protestantsche meer dan zes maal overtreft, op de honderd en acht Notarisen, 66 Protestanten, 42 Katholijken, hoezeer nogtans het Notariaat eene betrekking is, welke zoo zeer in het vertrouwen van den mensch indringen moet, dat er meer dan kunde en trouw vereischt wordt, om daarmede belast te worden. Er zijn zaken, welke een Katholijk niet gaarne aan Protestanten kan overlaten, dewijl zij zijne Godsdienst van te nabij betreffen, en in het oog van ieder Protestant als bijgeloovigheid aangezien, al ligtelijk zoo niet aan eenige bespotting, dan toch aan eenen glimlach, of een medelijdend schouderophalen blootstellen.

Het schijnt dat het gouvernement er ook zóó overgedacht heeft; want het heeft gezorgd, dat overal, waar zich eenig aanzienlijk getal van protestanten bevindt, dat dáár ook, of zeer in de nabijheid, een protestantsch Notaris aanwezig was. Voor de Katholijken had men zooveel *égards* niet noodig. Zij waren vooreerst aan de verdrukking gewoon; zij, de verdrukking, dagteekende immers van ruim 200 jaren herwaarts. Men kon dus van de lijdzaamheid der Katholijken gerust partij trekken, om de protestanten in strijd met de grondwet, boven de Katholijken bevorderlijk te zijn. Men benoemde dan protestantsche notarissen naar welgevallen; dit moest altijd aan eenige meerdere protestanten *geld* en bijgevolg ook *aanzien* geven. En was dit eindelijk misschien ook niet een schoon middel, om een aantal Katholijke bijgeloovigheden, gelijk men die noemt, te voorkomen of te verhinderen? Wij weten het niet; maar zien duidelijk, dat het er allen schijn van heeft want

Verdient het geene opmerking, terwijl overal onder de Katholijken, vele ja soms zelfs in verscheidene kantons niet dan protestantsche notarissen gevonden worden, dat integendeel, in die streken onzer provincie waar de protestanten meer zijn in getal *nergens* een *éénig* Katholijk notaris gevonden wordt? Hoe komt dat!

En zal men nu dan nog komen verhalen dat de protestanten in Noord-Braband verdrongen worden? De schande overdekke hen, die zoo schaamteloos logen!

KERKELIJKE-STAAT

ROME, den 24 Maart. Dezer dagen was hier het gerucht in omloop, dat de Paus gevaarlijk ziek was. Bij nader onderzoek bleek het nogtans, dat alles zich tot eene ligte ongesteldheid bepaalde, die reeds weder geweken is. Gregorius XVI verheugt zich, ondanks zijnen hoogen ouderdom van bijna 78 jaren, en van eene doorgaande kwaal, nog altijd in het genot eener goede gezondheid, die hem veroorlooft aan de openbare aangelegenheden een werkzaam aandeel te nemen. Zijne opgeruimdheid zoude echter in den laatsten tijd meermaals beneveld geworden zijn, door de zware zorgen, tot welke de berigten omtrent de verdrukking der Kerk in het Noorden, hebben aanleiding gegeven.

TURKIJE

De laatste correspondentien uit Konstantinopel bevatten nog geen officieel antwoord van Keizer-Nicolaas op den brief van den Sultan, over Servie. Maar dezelve deelt mede dat de verheven Porte dagelijks grond verliest, en dat zij, naar alle waarschijnlijkheid geheel Europa tegen zich zal hebben. Men meent inderdaad, dat op het laatst Engeland zich aan de zijde van Rusland zal scharen, en deze meening wordt volkomen bevestigd door eenen brief uit Parijs aan de *Augsb. Zeitung*. De verklaringen die in de hoofdstad van Turkije tusschen den Heer de Boutenieff en Sir Stratford Conning hebben plaats gehad, bewijzen dat Oostenrijk, zoo als wij altoos gedacht hadden, openlijk de eischen van den Czar ondersteunt. Frankrijk welks rol men in deze zaak niet wel kende, schijnt zich met de meening van Engeland vereenigd en den Heer de Bourqueney last gegeven te hebben zich met den Britschen gezant te verstaan.

DUITSCHLAND.

De *Zeitung van Breslau* beweert uit eene goede bron te weten, dat de toetreding van Hanover tot de tolvereeniging, eene besliste zaak is, en dat de ten dien einde gesloten overeenkomst den 1 April 1844 in werking zal komen. Deze tijding welke bovengenoemd blad als officieel beschouwt, is van het grootste belang.

ENGELAND

De Kamer der lords heeft het voorstel van lord Brougham aangenomen; hetzelve moest strekken om eene stemming van dankbetuiging te verkrijgen voor lord Ashburton, voor de wijze waarop hij zich van de onderhandelingen met de vereenigde Staten, over het regt van onderzoek, heeft gekweten.

— De in Engeland met de *Montezuma* aangebragte tijdingen bevatten nauwkeurige berigten over den opstand, welke op het eiland Haiti is uitgebarsten. Verre van gestild te zijn, zoo als men eerst gemeld had, schijnt het eene ware omwenteling te worden. De opstandelingen, ten getale van 12000, hadden, bij de laatste tijdingen, schitterende overwinningen op de troepen van den President Boyer behaald, en maakten zich gereed om op de stad Port-au-Prince aan te rukken. Reeds hadden zij zich meester gemaakt van het geheele westelijke gedeelte van het eiland.

-- De Generaal Rosas, president der republiek van Buenos-Ayres, had den 1 Februarij nog niet op de vraag van stilstand der vijandelijkheden tegen Montevideo, welke hem door de vertegenwoordigers van Frankrijk en Engeland gedaan was, geantwoord. Het is intusschen zeer waarschijnlijk dat hij er in zal toestemmen, want reeds begonnen zijne troepen het grondgebied van de Oostelijke republiek te ontruimen.

-- De laatste tijdingen uit Valparaiso, (Chili) deelen het in die stad in omloop zijnde gerucht mede, dat op een der Sandwichs-Eilanden, twist tusschen de Franschen en Engelschen was ontstaan, over eene vlag, welke door deze laatsten en de Amerikanen aan de inboorlingen zou zijn gegeven, en door de Franschen weder ontnomen. Verdere omstandigheden deswegens waren nog niet bekend.

— De invloed, welke Santa-Anna op Mexico uitoefende, schijnt zeer te zijn gedaald. Het congres, dat hij op eene zoo ridderlijke wijze had ontbonden, heeft zich te Jalappa weder vereenigd, alwaar het deszelfs werkzaamheden hervat heeft. Een van deszelfs eerste maatregelen is geweest zich tegen den aanval van de Yucatan en Texas te verklaren. Talrijke desertien hadden onder de gouvernementstroepen plaats, ten gevolge der wanbetaling en de behoefte aan voorraad.

FRANKRIJK

De tijding der aanstaande aanbieding van een wetsontwerp op de emancipatie der negers in de Fransche kolonien begint de Parijsche drukpers bezig te houden. De ministerieele dagbladen hebben de omstandigheden over de bedoelingen van den Heer Guizot nog niet medegedeeld. Maar men denkt dat de bijeenkomst van den raad der ministers, die op de Tuilerien heeft plaats gehad, ten doel had, zich over deze zaak bezig te houden. Verscheidene gedeputeerden, die in de conferentie zaal waren bijeengekomen, om zich over dit vraagstuk te onderhouden, schenen te gelooven dat het oogenblik niet gunstig was om eene zoo aanzienlijke opoffering, als die, welke noodzakelijk zou zijn om de eigenaars van slaven schadeloos te stellen, van het land te vragen. Men denkt algemeen, dat de *Moniteur Parisien* spoedig hierover een artikel, medegedeeld door den minister van buitenlandsche zaken, zal bekend maken.

--- De Fransche en Engelsche Kabinetten schijnen het eindelijk eens omtrent het zoo lang betwiste vraagstuk, der visscherijen, hetwelk zoo vele moeijelijkheden tusschen de beide gouvernementen heeft doen ontstaan. Een reglement, bestaande uit 94 artikelen is onlangs aan het Foreign-Office geteekend, en daar sommige bepalingen door de nationale wetgeving in beide landen, eenige wijziging behoeven, zullen in de Fransche kamers en in het Engelsche parlement, waarschijnlijk nog in deze zitting, wetsontwerpen betrekkelijk deze belangrijke zaak worden behandeld.

-- Eene misdaad, die in wreedaardigheid de schrikbarendste wanbedrijven overtreft, welke de debatten der Hoven van Assises tot dus verre ontsluijerden, is te Bordeaux bedreven geworden. Eergisteren sprak eene vrouw uit de straat St. Thomas, ten huize van eene harer buurvrouwen in zoodanige bewoordingen van haar kind, dat de andere vrouw die haar hoorde, uitriep: Indien haar kind morgen ochtend gesmoord was, zou het mij niet verwonderen. Dit kind, hetwelk ongeveer drie weken oud was, was een allerliefst klein meisje. Des avonds tusschen acht en negen uren schreide het kindje en de buren hoorden de moeder zeggen: « zing maar, zing maar, lang zult gij niet meer zingen! — « Ik wil niet om uwentwil naar de Chartreuse gaan. » Tegen half twaalf hoorde men de stem van het kind niet meer. Een buurman zeide, dat het scheen als of het iets in den mond had waardoor het verhinderd werd te schreeuwen; eenklaps deed het eenen doordringenden kreet hooren en verder hoorde men niets. Des anderen daags werd het kleine meisje dood gevonden. Deze afschuwelijke vrouw heeft 15 kinderen gehad. Alle zijn dood! Indien men de openbare geruchten moet gelooven, zoude zij ze alle op gelijke wijze hebben doen stikken. Zij is dadelijk in de gevangenis gezet en zal onverwijld worden verhoord.

NEDERLAND,

'S HERTOGENBOSCH 14 April.

— Ziehier wederom een der rampzalige gevolgen der verdorve roman lektuur. Men schrijft ons uit Breda het volgende « Eene allerdroevigste daad heeft plaats gehad in ons naburig dorp Leur, eene daad zoodanig treffend dat zij ieder inwoner, ja, schier allen die zulks vernemen onwillekeurig tranen afperst. Een jongeling en een meisje, beiden van den deftigen burgerstand en naauwelijks 18 jaren oud, hadden sinds geruimen tijd kennis; de vooruitzigten der jonge lieden voor een bestaan waren van dien aard dat het hun belette een huwelijk aan te gaan. Zondag jl., omstreeks 8 uren des avonds hadden zij beiden het ouderlijk huis verlaten en men vermeende zij lieden naar Belgie op reis waren; dan, dingsdag toen men in de vaart of haven van de gemeente Leur eene muts van het ongelukkige meisje drijvende vond, kreeg men vermoeden dat er een ongeluk plaats had, hetwelk zich ook woensdag des morgens 9 uren verwezentlijkte, toen men omstreeks 10 minuten van de gemeente de beide jongelieden met eene touw aaneengestrengeld levenloos opvischte. Ziedaar eene gebeurtenis, wellicht de eenige in hare soort welke ons vaderland te betreuren heeft, en voornamenlijk onze omstreken in diepen rouw dompelt. »

Mogten de oogen van vele huisvaders opengaan bij dergelijken ramp, welke waarschijnlijk, men mag het vermoeden, aan de lezing van verderfelijke romans te danken is.

-- 's GRAVENHAGE 12 April. Men verneemt dat H. K. H. Mevrouw de Erfgroothertogin van Saksen-Weimar-Eisenach (prinses Sophia der Nederlanden) tegen de helft der volgende maand mei in deze residentie verwacht wordt, ten einde een bezoek bij hare Koninklijke Ouders af te leggen en dat zij hoogst-waarschijnlijk door haren Doorluchtigen Gemaal zal vergezeld worden.

-- De aardbeving, in den morgen van den 6 dezer hier en elders in ons Vaderland, vooral in Noord-Braband, gevoeld, geeft aanleiding tot het herdenken van vroegere tijden, op welke dit ontzettend natuurverschijnsel hier te lande is waargenomen, in zoover de geschiedschrijvers de gedachtenis daaraan hebben bewaard. Onder anderen vindt men dat in 1580, insgelijks den 6 April, des avonds, aldaar, en van Keulen tot Parijs, alsmede in Engeland, eene aardbeving gevoeld is, die de steenen uit eenige kerken en torens schudde, maar overigens weinig schade aanrigtte, even min als eene andere, den 2 Januarij 1692 waargenomen. Veel heviger was die van 18 September 1692, in de Nederlanden, Frankrijk, Duitschland, Engeland en Schotland ondervonden; want men leest dat de huizen op vele plaatsen sterk bewogen werden, terwijl te Amsterdam eenige torens zoo geweldig schudden, dat de speelklokken eenige malen klepten. Zelfs het stadhuis bewoog zich meer of min, de schepen in het Y werden opgeligt, en het water in de grachten beroerd. Opmerkelijkst hierbij is, in verband met het dezer dagen gebeurde, dat twee maanden te voren eene geweldige aardbeving op de eilanden Sicilie en Maltha, maar inzonderheid op Jamaica gevoeld was, waardoor de stad Port Royal groote schade leed; daar het ook nu nagenoeg twee maanden geleden was dat de stad Point-à-Pitre op Guadeloupe door die ontzettende bezoeking verwoest is geworden.

Om van in het begin der tegenwoordige eeuw waargenomen ligtere schokken niet te gewagen, den 26 Februarij 1755 werd in de Meijerij van 's Hertogenbosch eene aardschudding gevoeld, en den 1 November, op welken dag Lissabon werd omgekeerd, verspreidde eene bijna algemeene watersbeweging, bij schoon en stil weder, hier te Lande de grootste ontsteltenis. Niet minder hevig was de schrik op 18 Februarij van het volgend jaar 1756, juist tot algemeen vast- en bededag bestemd, bij het uitschrijven van welken de Hooge Regering bijzonder opmerkzaam gemaakt was op de ramp die de magtige hoofdstad van Portugal

tugal eenige maanden vroeger had getroffen. Ten acht ure des morgens toch, terwijl alles zich in de kerkgebouwen vereenigde, werd vrij algemeen en zeer merkbaar in alle provincien eene aardschudding vernomen, waardoor de kerkkroonen hevig schudden. In de Luthersche Oude Kerk te Amsterdam kwam daarbij nog het valsch gerucht van brand, hetwelk de verwarring zoo groot maakte dat men zich van de galerijen bij de pilaren liet afglijden, om het vermeend gevaar te ontkomen, terwijl velen van schrik verstijfden.

In de huizen openbaarde zich het natuurverschijnsel door het open-en toeslaan van deuren, het rammelen van glasramen en het waggelen van kasten en tafels. Hier en daar was het van een onderaardsch gedruisch, als van een verren donder vergezeld. In Staats-Braband en naar den kant van Maastricht schijnt ook toen de aardbeving het sterkste te zijn geweest. (*Rott. Cour.*)

Mengelwerk.

De goede Week.

De laatste week van den vasten, de week welke Paschen vooraf gaat, heeft verscheidene benamingen, die aanduiden, hoe hoog de Christenen dezelve schatten.

Men noemt haar; *goede week*, *heilige week*, *groote week*, *week van boete*, *week van vergeving.*

In de eerste tijden der Kerk, was gedurende deze dagen de vasten langer en strenger dan de overige dagen van den veertigdaagschen boetetijd: ik lees in de geschiedenis der feesten van de Kerk: « Er waren onder de geloovigen; die de geheele week doorbragten zonder te eten, anderen vier achtereenvolgende dagen; anderen drie, wederom anderen slechts twee.

Vergelijken wij onze vastendagen, bij die der eerste Christenen, en klagen wij dan, zoo wij het ons niet schamen.

Na de schoone plegtigheid der palmen, op Zondag, den eersten dag der *goede week*, schijnen Maandag en Dingsdag koud; niets onderscheidt hen van de overige dagen: slechts merkt men op, zoodra men den voet in eene of andere kerk plaatst, dat het volk zich, meer dan naar gewoonte, aan de biechtstoelen vertoont; en dat de bedienaren der Kerk, die met de versiering der heilige Altaren belast zijn, reeds de toebereidselen beginnen voor het heilig graf, waarin het allerheiligste Sacrament ter aanbidding zal worden uitgesteld, tot gedachtenis van de begrafenis des Zaligmakers, en zijne drie daagsche rust in het graf.

Dan vóór de pracht van Witten Donderdag, en den rouw van Goeden Vrijdag, begint reeds Woensdag namiddag, het officie der kerk gezongen te worden, dat men *donkere metten* noemt.

Die naam van *donkere* komt daarvan, dat in de eerste eeuwen deze gebeden, zoo als heden nog in de kloosters, des nachts gelezen werden; want toen voegde men bij de gestrengheid van den vasten ook nog vermindering van rust, en de heilige-waak-gebeden waren lang en menigvuldig.

Andere zeggen, dat het ter gedachtenis is van de duisterheid, welke zich over de geheele natuur verspreid heeft, op het oogenblik, toen Jesus Christus, stervende aan het kruis, de aarde deed beven door deze woorden:

CONSUMMATUM EST!

De schoonste poezij, welke de H. Schrift bevat, is in dat officie der *goede week* ingelascht; en om het lijden van den Zoon Gods te beweenen, heeft de Kerk hen doen spreken, die het best de doodsmarten der ziel hebben uitgedrukt: Job, David, Isaïas, Jeremias; het zijne hunne klaagliederen, hunne gebeden, hunne jammerklagten, hunne prophetische visioenen, welke men treurig voor de ontsierde altaren uitstort. Midden van het heiligdom staat een drie-armig kandelaar, vijftien geele waskaarsen dragende, welken ten zinnebeeld branden van hen, die den Christus beleden hebben. Bij het eindigen van iedere psalm staat een acoliet op, en kompt een der kaarsen uitdooven; naar gelang het officie vooruitgaat, vermindert het getal der lichten........ Hier is de hand van het choor-kind als de hand des doods Iedere kaars, die men uitdooft stelt eenen regtvaardige voor, eenen belijder van Jesus, die sterft; en wanneer er niets meer overblijft, als het eenige licht; dat op het toppunt van den driehoek geplaatst is, wordt dit *niet* gelijk de anderen uitgedoofd; De chorist dragt het weg, en verbergt het onder het altaar; het is de Verlosser: het licht der wereld, dat zich voor eenige oogenblikken verschuilt achter de schaduwen des grafs!

Zoo is er niet eene plegtigheid van onze heilige Godsdienst, welke niet eene les, niet eene herinnering bevat; eene kaars, welke men ontsteekt, is een propheet, die geboren wordt; eene lamp, welke men uitdooft, is een regtvaardige, die de aarde verlaat.

Het is een grootelijks plegtig oogenblik, waarop de brandende fakkel achter het altaar verdwijnt; de priesters bidden met eene langzame, treurige stem het *Miserere mei Deus.* Vervolgens, na het Pater noster, zwijgt de bedienaar; stilte heerscht door de geheele kerk, gelijk die heerschte in den grafkelder van Joseph van Arimathea..... Eensklaps ontstaat er een luid geraas, wanneer het jeugdige koorkind de brandende kaars vertoont en wederom op het toppunt van den driehoek plaatst. De geloovigen, de kinderen vooral, slaan met hunne boeken op de banken der Kerk; het is om de aardbeving te herdenken, welke de aarde tot in hare grondslagen schokte, toen de Christus den geest gaf, en het voorhangsel des tempels van boven tot onder openscheurde.

Welke dichterlijke rijkdom in die officiën der vier laatste dagen der groote week! Men vindt er als eene zinnelooshcid van droefenis, en toch is altijd die droefheid verheven: Zij is die der propheten.

....

Welke eene verhevene schildering der Christelijke gelatenheid ontmoeten wij niet in die zangen. En iedere bladzijde van het officie der *goede week* heeft hare schoonheden. Men moet het zeggen, want er zijn menschen in de wereld, die voor letterkundigen doorgaan, en niet eens den dichterlijken rijkdom kennen, welken een Katholijk Kerkboek bevat. Zij hebben vele werken gelezen maar het beneden zich geoordeeld, *dat boek* open te slaan.

Het is toch in dat boek, dat men, zoo wij ons niet zeer bedriegen, eene poezij vindt, welke alle poezij ver achter zich laat. En zou het anders kunnen zijn? Isaïas, Job, David, Jeremias, waren menschen gelijk wij, en hadden in hunne eigen rampspoeden hartverscheurende klaagliederen kunnen putten. Zij ook waren door schijnvrienden teleurgesteld geweest; zij hadden tranen geplengd op de graven hunner dooden; en het vaderland van het toppunt van glorie en geluk zien vervallen tot vernedering. Zij hadden geleden; zij konden dus de welsprekendheid des rampspoeds kennen. Maar om zoowel die woorden te vinden, welke als de zusters der tranen, als de verzuchtingen der ziel zijn; die woorden, welke alle smarten hun ontleenen, wanneer zij tranen over dezelve willen uitlokken; om zulke waarachtige tolken te worden der groote rampspoeden in alle eeuwen, bij alle natiën, hebben Jeremias en Isaias en Job en David andere veropenbaringen dan die van hun hart noodig gehad: God heeft hen als bij de hand moeten nemen, en naar de verzamelplaats der goddelijke wraakoefeningen (en barmhartigheden) geleid; en daar hen vertoond, wat zijne regtvaardigheid den zondaren straffen voorbereidt; (of den rouwmoedigen ter vergeving zaligheid had weggelegd). Zoo zijn de klaagliederen geëvenredigd geworden aan de rampspoeden van het tegenwoordige en de toekomst.....

[Uit de tableau poétique des Fêtes Chrètiennes.]

Advertentiën.

Uit de Hand te Koop.

Een goed Elfjarig **Merrie Paard** Vos, eene Moderne **Vigilante** met Patentassen, waarbij een sedert weinige maanden nieuw vervaardigd TUIG, en eene groote **Chais** bijzonder geschikt voor vier personen.

Een en ander te bevragen bij Drukker dezer.

*** DE DIRECTEUREN van het *NOORD-BRABANDSCHE* BEGRAFENIS-FONDS, onder de zinspreuk: **Tot Algemeen Welzijn**, opgerigt te *'s Hertogenbosch*, den 8 Maart 1843, maken bij deze bekend aan de Leden van het genoemde Fonds, buiten de Hoofdplaats der Provincie woonachtig, dat in de vergadering van heden, door de Leden in de Hoofdplaats gevestigd, met algemeene stemmen tot Kommissarissen van Toezigt zijn benoemd: de Heeren J. GERRARTS en G. VISSERS; welke die betrekking hebben aanvaard; terwijl de Directie verder uitnoodigt zoodanige Personen, welke geschikt en genegen zijn, om als Agent te ageren in die plaatsen dezer Provincie, alwaar ... hiertoe genegen zijn, gelieven zich franco te adresseren aan de Directie van het genoemde Fonds, onder overlegging van bewijzen van Soliditeit en Geschiktheid, tevens met opgave waar nadere informatien te bekomen zijn.

De Agenten van het voornoemde Fonds, zijn de Heeren:

W. TIMMERMANS te *Waalwijk*, voor de Gemeenten *Waalwijk*, *Baardwijk*, *Drunen*, *Besoijen*, *Sprang*, *Loonopzand*, *Capelle*, *Vrijhoeven-Cappel*, *Waspik* en *Raamsdonk*.

C. P. COX te *Tilburg*, voor de Gemeenten *Tilburg*, *Goirle*, *Alphen en Riel*, *Udenhout*, *Berkel*, *c a.. Moergestel*, *Hilvarenbeek*, *Oisterwijk* en *Haaren.*

L. H. ROELAARS te *Best*, voor de Gemeenten *Best* en *Oirschot*, en

M. ZONNENBERG te *Oss*, voor de Gemeente *Oss.*

's Hertogenbosch, den 11 *April* 1843.

C. L. FRANCK, *Directeur.*
E. JANSEN Hz., *Directeur-Secretaris.*

*** De Wed. J. M. OFFERS, onderneemster van Publieke Verkoopingen te *'s Hertogenbosch*, zal, ten overstaan van derzelver Zoon, bevoegd Ambtenaar, *op Donderdag den 20 April* 1843, des namiddags ten twee ure, voor den Wel Edel Gestrengen Heer Kapitein BIEMANS, in deszelfs Woning, boven den Heer J. F. SMITS, Mr. Zadelmaker, in de Vughterstraat, ingang hoek ... in de Snelstraat, publiek verkoopen:

Eenige moderne met buitengewone zorg bewerkte MEUBELEN, bestaande in:

Een Mahonijhouten GOULISSE TAFEL, op een Voet met drie Consoles en vijf Inlegbladen, zeer kunstmatig besneden; een dito CONSOLE, in denzelfden smaak bewerkt met Marmerblad; 12 dito Bloemhouten STOELEN en twee FAUTEUILS met zwarte Paardenharen Zittingen; een dito COMMODE, met vier Laden; een dito LINNEN- of BOEKENKAST; twee SPEELTAFELTJES; een THEETAFELTJE; WASCH-, NACHT- en BEDDENTAFELTJES; een Amboinsch Wortelhout buitengewoon fraaije DAMES WERKTAFEL, met Speelwerk; een fraai helderen zwaren SPIEGEL, met rijk Verguldeu smaakvollen Lijst; een zeldzaam met Bloemen Beschilderd en Verguld *Fransch* Porcelein THEE-SERVIES met 10 Tassen; een GANG-LANTAARN; 12 nette Kersenhouten STOELEN en twee FAUTEUILS, met fijne Stroo en Zittingen; een KLEERKAST; een Eikenhouten LEDIKANT; eenen goed onderhouden smaakvollen HAARD en KOLOMKAGCHEL; twee *Schotsche* TAPIJTEN, Rood en Zwart, zoo goed als nieuw; twee ordinaire TAPIJTEN, Grijs met Streepen; voorts Kleiner HUISRAAD, als: VERLAKT, GLAS- en AARDEWERK, en hetgeen verder zal worden geveild.

Alle welke Goederen daags vóór de verkooping, (op Woensdag den 19 April 1843) van des voormiddags 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 uren, voor een ieder te zien zijn.

Zegt het Voort

*** De Wed. J. M. OFFERS, onderneemster van Publieke Verkoopingen te *'s Hertogenbosch* zal ten overstaan van derzelver Zoon, bevoegd ambtenaar, *op Dingsdag den* 25 *April* 1843 en volgenden dag, des namiddags ten twee ure, ten Sterfhuize van wijlen Mejufvrouw de Weduwe KENNIS, in de Hinthamerstraat ten huize van den Heer VAN SON Mr. Koperslager, publiek verkoopen:

Een zindelijke INBOEDEL, bestaande in: GOUD en ZILVER, een KABINET, een SECRETAIRE, een staande KLOK, KASTEN, STOELEN, TAFELS, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, KOPER, TIN, GLAS- en AARDEWERK, WELGEVULDE BEDDEN met toebehooren, LINNEN en PELLEN, VROUWENKLEEDEREN, alsmede eenige SLAGTERS GEREEDSCHAPPEN en hetgeen verder zal worden geveild.

Welke Goederen op Maandag den 24 April 1843, van des voormiddags 10 tot 12 en des middags van 2 tot 5 ure voor een ieder te zien zijn.

De Wed. J. M. OFFERS, onderneemster van Publieke Verkoopingen te *'s Hertogenbosch*, zal, ten overstaan van derzelver Zoon, bevoegd ambtenaar, *op Donderdag den 27 April* 1843 en volgende dagen, des namiddags ten *twee* ure, ten huize van Mevrouw de Weduwe J. LINSEN in de Hinthamerstraat, publiek verkoopen:

Een Netten en Zindelijke INBOEDEL, bestaande in Mahonijhouten SECRETAIRES, CHIFFONIERES, CANAPÉ, een TAFEL met Inlegbladen, THEETAFELTJES, CONSOLES, STOELEN met Paardeharen en andere Zittingen, KASTEN, SPIEGELS en SCHILDERIJEN, een fraaije PENDULE met Bloemvazen, eene Moderne PIANO van zes Octaaf, LEDIKANTEN met Behangsels, WELGEVULDE BEDDEN en MATRASSEN met Toebehooren, KOPER, TIN, VERLAKT, GLAS- en AARDEWERK, een MANGEL en PERS, TAPIJTEN en KARPETTEN, alsmede differente soorten van BOEKWERKEN, en hetgeen verder zal worden geveild.

Alle welke Goederen, op Woensdag den 26 April 1843, van des voormiddags 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 5 ure, voor een ieder te zien zijn.

Zegt het Voort.

Door Kwitering van Affaire UIT DE HAND TE KOOP eene extra schoone

Engelsche Bierpomp,

met VIJF POMPEN, te bevragen bij J. G. DE GROOT, in den Gulden Kop te *Eindhoven.*

Publieke Verkooping

VAN

Zware Opgaande

EIKEN BOOMEN.

A. A. F. VERSTRAATEN, Notaris, gevestigd te *Mil*, is voornemens, op Maandag den 24 April 1843, des morgens om negen ure, in het Bosch Tongelaar, Gemeente *Gassel*, nabij de Stad *Grave* en de Rivier de *Maas*, publiek te verkoopen: Circa 200 Stuks meestal Zware EIKENBOOMEN, geschikt voor Molen-Kuip- en Timmerhout, in Slagen verdeeld, en welke, te rekenen van heden, door een ieder kunnen worden opgenomen en bezigtigd.

De Verkooping geschied op Credict, mits voldoende Borgen stellende, in het Arrondissement *'s Hertogenbosch* gedomicilieerd.

Op Donderdag den 20 April, voordemiddag zal de Notaris VERSTRAATEN in het Sterrebosch onder Beers verkoopen: Circa 1000 EIKENBOOMEN *geschik* voor TIMMERHOUT en GELINTPALEN enzv.

J. N. RAMAER, School-Onderwijzer te *Kessel*, (1e. School-Distrikt 2e. Afdeeling van *Noord-Braband*) vraagt eenen **Ondermeester** van den 2e. of 3e. Rang, van de R. C. Godsdienst, tegen primo Mei aanstaande; en hij die de beginselen der Fransche Taal kan onderwijzen, zoude ter aanbeveling kunnen dienen, men kan op een goed Salaris rekenen. Men vervoege zich bij bovengenoemden Onderwijzer, liefst in persoon of met gefrankeerde brieven.

TE HUUR

Een **Buitenplaatsje** met OOFTTUIN, aangenaam gelegen te *Vught*, drie kwartier van *'s Hertogenbosch*, in de provincie *Noord Braband*, bestaande in twee groote- en drie kleine KAMERS, KEUKEN, KELDER, POMP, en meer andere huisselijke GEMAKKEN, voorts KOETSHUIS, STALLING voor twee PAARDEN enz. Hetzelve is zoowel des winters als des zomers bewoonbaar, en is uitmuntend geschikt voor een liefhebber van de jagt, als biedende zich daartoe, bij den Eigenaar zelven, de schoonste en ruimste gelegenheid aan. Hetzelve is dadelijk te aanvaarden, en te bevragen bij Mr. *VAN OERS*, Meester Timmerman te *Vught* voornoemd, hetzij in persoon of met

---

DEPOT van fijne GÊNUA TAFEL-OLIE à 70 Cents de heele en 40 Cents de halve Flesch, bestellingen franco. In 't Verguld Zwaard te *'s Bosch* bij W. DE KORT Jz.

PENSIONNAT DE DEMOISELLES,

SOUS LA DIRECTION

DES DAMES

VAN BIERVLIET à THIELT.

(Flandre occidentale.)

Ce pensionnat si avantageusement connu en Flandre par le grand nombre d'excellentes élèves qui en sont sorties, offre toutes les garanties religieuses et morales que peut désirer la sollicitude des parents. L'enseignement comprend: Les langues FRANÇAISE, FLAMANDE et ANGLAISE; L'HISTOIRE, LA GEOGRAPHIE, les MATHÉMATIQUES, le COMMERCE, tous les genres de TRAVAUX à L'AIGUILLE etc. etc.

Les élèves y sont formées au STIJLE ÉPISTOLAIRE et à la COMPOSITION FRANÇAISE par Mlle M. v. B. auteur des SOUVENIRS DU PENSIONNAT, des CAUSERIES sur QUELQUES CÉLÉBRITÉS ÉPISTOLAIRES, des CONFÉRENCE PIEUSES etc. etc.

La langue anglaise y est enseignée par MISS C. W. de Londres, associée depuis six ans aux dames *VAN BIERVLIET.*

Ces dames veillent spécialement au bon ton, au maintien des élèves et à la pureté de leur accent français.

L'établissement est situé à l'extrémité de la ville et dans une position tout-à fait favorable a la santé des jeunes demoiselles. Elles ne sortent que pour la promenade. Le service divin est célébré dans la chapelle du Pensionnat, qui est placé sous la protection immédiate de sa Grandeur l'Evêque de Bruges.

Le prix de la pension est de 400 francs. Il n'y a de frais extraordinaires que pour les arts d'agrément.

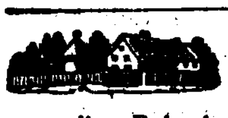

De Notaris DE JONG, residerende te *Heesch*, zal als daartoe geregtelijk benoemd voor zijn Principaal op Zaturdag den 22. April 1843, des namiddags ten 3 ure, ten herberge van de Kinderen ADRIAAN VAN ERP te *Geffen*, provisioneel en 14 dagen daarna zijnde den 6. Mei daaraanvolgende op uur en plaatse voorschreve definitief publiek verkoopen,

De navolgende Goederen

GELEGEN

Te GEFFEN aan den Steenweg.

1. *Koop.* Een HUIS, ERF, met aangelegen BOUW- en GROESLAND, genaamd Tyberg of Heiveld te zamen groot 1 Bunder 69 Roeden 70 ellen Sectie C. N°. 620, 621 en 622.
2. *Koop.* De onverdeelde helft ten Noorden in een perceel BOUWLAND, genaamd Kerksteeg groot 3 Bunders 8 Roeden 80 El en Sectie C. N°. 459.
3. *Koop.* De wederhelft ten Zuiden van het voormelde perceel.
4. *Koop.* Een perceel BOUWLAND, genaamd als voor groot 89 Roeden 80 Ellen Sectie C. N°. 460.
5. *Koop.* Een perceel DITO, genaamd Strikke Stuk groot 63 Roeden 70 Ellen Sectie C. N°. 519.
6. *Koop.* Zeven strepen BOUW- en GROESLAND, genaamd Tyberg of Heiveld groot 1 Bunder 75 Roeden 10 Ellen Sectie C. N°. 609, 610, 611, 612, 613, 614 en 615.
7. *Koop.* Een perceel BOUWLAND- en HAKHOUT genaamd Lange Stukken groot 37 Roeden 50 Ellen Sectie C. N°. 644 en 645.
8. *Koop.* Een perceel GROESLAND, genaamd Poetsel groot 79 Roeden 10 Ellen Sectie C. N°. 661.
9. *Koop.* Vijf perceelen BOUWLAND, genaamd de Streepkens groot 64 Roeden 80 Ellen Sectie C. N°. 662, 663, 664 en 665.

De voorschreve Negen Koopen zullen eerst in Massa en daarna in Perceelen worden geveild en verkocht.

De voorschreve Goederen zijn verhuurd jaarlijksch voor. . . . . f 220-00.

De opbrengst van het Schaarhout kan in de 2 jaren worden berekend op. f 200-00.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore

Voor het Rijk.

DEPARTEMENT VAN FINANTIEN.

PROVINCIE *NOORD-BRABAND.*

Openbare
VERPACHTINGEN.

De AGENT VAN HET DOMEIN TE *'sHertogenbosch*, zal, als daartoe gemagtigd, ten overstaan van bevoegde Autoriteiten,

Verpachten:

1. *Op Maandag, den 1 Mei 1843, des voormiddags ten 9 ure, te Mill, ten huize van den Heer Burgemeester aldaar.*

Onder Mill.

Ongeveer 800 Kuilen TURFMOER in den Domanialen Peel, genaamd de Prince Peel, zoo als dezelve door genummerde Paaltjes zijn aangewezen, om eenmaal volgens Conditie te worden gestoken.

Alle verlangd wordende inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Ondergeteekenden AGENT VAN HET DOMEIN, gevestigd in de Keizerstraat te *'s Hertogenbosch.*

DE AGENT VAN HET DOMEIN voornoemd,

H. W. van Grasveld.

's Hertogenbosch, den 31 *Maart* 1843.

NB. Uithoofde van de invallende JAARMARKT te *Mill*, zal de bovenstaande VERPACHTING, in plaats van op den 26 April, op bovengenoemde datum plaats hebben.

De Notarissen VERSTRAATEN te *Mil* en de BRUIJN, te *Beers* residerende, hebben Provisioneel Publiek verkocht:

Het oud Adelijk goed BRONKHORST genaamd, gelegen onder *Velp* nabij de R. C. Kerk en het Capucynerklooster.

Ingezet met de Hoogen op . . . . f 8575-00.

De finale verkoop zal plaats hebben, ten huize van den Heer GERVERS Burgemeesters te *Velp*, op Woensdag den 19 April 1843, des nademiddags om 3 uren.

De helft der kooppenningen kan er des verkiezende op blijven staan, tegen den intrest à d. 5 p°/o.

Nadere informatien te bekomen ten Kantore van voornoemde Notarissen.

GRAANMARKT, van 's HERTOGENBOSCH.

van Maandag, Dingsdag en Woensdag, den 10 11 en 12 April. 1843.

Men vondt eene geringe aanvoer van Rogge, Boekweit en Voeder-Haver, en zijn tot staande prijzen geredelijk afgegaan; de navolgende prijzen zijn te noteren, als:

ROGGE 1e kwaliteit wegende 72 a 74 Nederl. ponden, het mud *f* 7.00 a *f* 7,25; mindere soorten *f* 6,80 a *f* 6,90; geringe *f* 6,60.

BOEKWEIT 1e kwaliteit van 65 a 68 ponden *f* 6.40 a *f* 6.65; mindere *f* 6.00 a *f* 6.20; geringe *f* 5,70.

VOEDER-HAVER 1e. kwaliteit van 41 a 44 ponden *f* 2.80 a *f* 3.00; mindere *f* 2,50 a *f* 270; geringe *f* 2.30.

Ofschoon ZAAI-HAVER zeer gezocht werdt, was er weder geen aanvoer.

Mogt de landman in deze environs zich thans bij den aanvang van den tijd der zaaijing meer genegen betoonen, (mits van goede soorten voorzien zijnde), dezelve alhier ter markt aan te voeren, terwijl men dagelijks betrekkelijk dat artikel veel vraag, doch sedert eenigen tijd eenen niet noemenswaardige toevoer vindt.

Zijnde de middelprijs van de Rogge, waarnaar de zetting van het brood op Donderdag den 13dezer, is geschied *f* 7.04[4].

De 3 Nederl. ponden Roggebrood 30½ Cents.
Het —————— pond boter 0.60 a *f* 0.70

BEURS VAN AMSTERDAM.

Heden Woensdag 12 April 4½ Ure.

W. S. 2½ pCt. 56⅛, ¼, ⅛, 3/16 Dito 5 pCt. 101 1/16, ⅛, 3/16 Synd. 4½ p. Ct. 98¼ Dito 3½ pCt. 82½ Handelm. 136, ¼, ½ 137⅛ [illegible] 5 pCt. 100 ⅛, 7/16 Dito Rotterdam 63¼ Ard. 85 p. st. 20. [illegible] Dito Coup. 26, 27⅛ Dito 3 pCt. 33⅞, 34, 33⅞ Fransche Uit. [illegible] ort te Leip. 2½ PCt 42⅛, 41⅞ Oude Russen. 107½ [illegible] PCt 90½ Metalliek 109 Dito Bank-act. 5, ⅛ Brazilie. 100 [illegible] 78½, ⅛ Peruan 10⅛, ¼ Enkel bl. Griekse. 10⅛

[illegible] Bosch, ter Courant Drukkerij van [illegible]